

Politikatörténet I.

Egyetemes eszme- és politikatörténet a kora újkortól a 20. századig

2020. október 16. 10.30-12.30

Szekciófelelős:

Lőrincz Virág, +36 30 837 0291

Történelem- és politikatudomány

Politikatörténet I.		
	Szekcióelnök:	Dr. Kökény Andrea (SZTE)
I. panel	10.30-10.45	Papp Ákos
	10.45-11.00	Schvéd Brigitta Kinga
	11.00-11.15	Várnai Gergely
	11.15-11.30	Kosztur András
	11.30-11.45	Cserhalmi Péter
	11.45-12.00	Szabó Levente Gábor
	12.00-12.15	Sárhegyi Tamás
	12.15-12.30	Glofák Péter

Politikatörténet I.

Egyetemes eszme- és politikatörténet a kora újkortól a 20. századig

2020. október 16. 10.30-12.30

Szekciófelelős:

Lőrincz Virág, +36 30 837 0291

Régensek és kancellárok-az uralkodó helyettesítése Skóciában (1567-1638)

PAPP Ákos

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Történelemtudományi Doktori Iskola, PHD- hallgató

Történelemtudomány

akossmester@gmail.com

A Skót Királyság történelmében 1390 és 1625 között nem lépett trónra nagykorú király, illetve királynő. Az ismétlődő királyi kiskorúságok idején a kormányzást a középkorban több konstrukcióban oldották meg (régenstanácsok, régensek, kormányzók), míg a XVI. században egyre inkább a régensi „intézményt” alkalmazták. Az 1603-as perszonálunió (The Union of the Crowns) után pedig a király tartós távollétének kérdését kellett megoldani, hiszen az uralkodó Edinburghból új királyságának fővárosába, Londonba költözött. Ebben az időszakban kancellárok kormányozták a király helyett. A kutatás alapvetően az 1567-1578 közötti régensi időszakot valamint az 1603 utáni intervallumot vizsgálja, azonban érintőlegesen az uralkodó nagykorú kormányzása is említésre kerül előzményként és következményként egyaránt. VI. Jakab király helyett négy régens kormányzott: Moray grófja (1567-1570), Lennox grófja (1570-71), Mar grófja (1571-1572) és Morton grófja (1572-1578). A régensek mint ideiglenes államfők irányították a külpolitikát, hadúri funkciójuk is ,valamint a parlamentben és annak párhuzamos intézményeiben helyettesítették a királyt. Megválasztásuk (acceptance of the regiment) és eskütételük a rendi konvenciókon zajlott. Ugyanez a testület (és természetesen a parlament) elvben le is válthatta őket, erre a döntésre egyébként sor is került 1578-ban Morton esetében. A régenseket sokan akarták eltávolítani tisztségükből és mivel ez meglehetősen nehézkes eljárás volt, ezért többször inkább a jóval „egyszerűbb” orgyilkosságot alkalmazták ellenük. 1603 után a kancellárok kormányozták az országot VI. Jakab (1567-1625) illetve I. Károly (1625-1649) királyok helyett. Ebben az időszakban a király egyes történészi vélemények szerint „távírányítással” kormányzott (government by remote control). Ekkor háttérbe szorultak a rendi gyűlések és előtérbe került a főnemesek által uralt titkos tanács (privy council). A mindenkori kancellárnak (különösen Dunfermline grófjának) azonban óvatosan lavíroznia és egyensúlyoznia kellett a „három hatalmi” központ”: az uralkodó, a tanács és a rendi gyűlés között, és így kormányozni az országot. Az „intézmények” a későbbiekben is szerepet kapott a politikatörténetben. A régensek megválasztása, leváltása, eskütétele szinte szó szerint megjelent az 1688-1689-es eseményekben, a trónfosztásnál és az új uralkodók trónra lépésénél. A XIX-XX században pedig, a Brit Parlament többször szabályozta ezt a kérdést törvényekben. A kancellári tisztség visszaállításának igénye napjainkban például a függetlenségpártiak törekvésének tűnik, mivel ez a rang az 1707-es reálunióval szűnt meg.

Politikatörténet I.

Egyetemes eszme- és politikatörténet a kora újkortól a 20. századig

2020. október 16. 10.30-12.30

Szekciófelelős:

Lőrincz Virág, +36 30 837 0291

A hatalmi egyensúly és a királyi előjog az 1701. évi angol „pamfletháború” idején született politikai értekezésekben – Charles Davenant és Jonathan Swift pamfletjeinek összehasonlítása

SCHVÉD Brigitta Kinga

Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Interdiszciplináris Doktori Iskola,
Középkori és Koraújkori Doktori Program

Történettudomány

schvedbrigitta@gmail.com

A 17. század második felétől Európa-szerte egyre több értekezés született a hatalmi egyensúly (*balance of power*) eszményéről, amely a 17–18. század fordulójára az európai politika mellett az angol bel- és külpolitika fogalomtárába is bekerült; a toryk és whigek egymással való versengése kiélesedett a belpolitikai, illetve az európai hatalmi egyensúlyról kialakult különböző vélemények mentén. A szigetország pamfletírói úgy vélték, hogy Anglia a „kéz, amely megtartja az egyensúlyt” Európában. Erre az egyensúlyra veszélyt jelentett XIV. Lajos francia király és I. Lipót német-római császár egymással rivalizáló politikája, amelynek hátterében a spanyol örökség kérdéses alakulása állt. Az angol uralkodó, III. Vilmos (1689–1702) egyensúlypolitikája a két európai monarchia egyensúlyban tartására, az európai hatalmi egyensúly ellenőrzésére irányult.

Előadásom tárgyát III. Vilmos uralkodásának utolsó éveit, konkrétan az 1701. évi angol „pamfletháború” során született politikai értekezések elemzése képezi. Az egyes értekezéseket egy új megközelítési szempontból, a hatalmi egyensúlyról való kortárs vélekedés kontextusában vizsgálom. Jelen előadás két fontos kortárs szerző, Charles Davenant (1656–1714) és Jonathan Swift (1667–1745) 1701. évi értekezéseinek részletes elemzésére terjed ki. Davenant esetében a vizsgálat tárgya az „Értekezés a hatalmi egyensúlyról” (*Essay Upon The Ballance of Power*) című politikai pamfletje, amely két másik értekezésével egy kiadásban jelent meg 1701 elején, amelyek „A háború, a béke és a szövetségkötések joga” (*The Right of Making War, Peace and Alliances*), illetve az „Univerzális monarchia” (*Universal Monarchy*) címet viselik. Swift esetében a vizsgálat középpontjában a „Diskurzus az athéni és római nemesek és a köznép közötti versenyről és széthúzásról” (*Discourse of the Contests and Dissentions between the Nobles and the Commons in Athens and Rome*) című értekezése áll. Swift egyensúlyról vallott nézetei komoly vita tárgyát képezték a kortársak között – Davenant, James Drake vagy Charles Leslie 1701. évi értekezéseinek Swift írásával történő összevetése során még inkább kidomborodik Swift „ősi egyensúly” (*ancient balance*) fogalma, amely a szisztematikus korlátok között tartott királyi előjog (*royal prerogative*) fontosságát hangsúlyozta, szemben a rivális és „modern” egyensúly-fogalmakkal, amelyek vagy teljesen eltörölték a királyi előjog szerepét (lásd Davenant vagy Drake), vagy korlátlanul dicsőítették azt (lásd Leslie). Swift egyik fő állítása, hogy a belpolitikailag hatékony királyi előjog, azaz az uralkodó képessége nemesei és a köznép érdekeinek kiegyensúlyozására az egyetlen hatékony eszköz, amellyel az uralkodó valódi kiegyensúlyozó szerepet tölthet be egy kiépülő univerzális monarchia fenyegetésével szemben. Mindegyik említett értekezés esetében elmondható, hogy a hatalmi egyensúly kérdésköre mellett részletesen kitérnek a királyi előjog szerepére is, így előadásomban központi szerepet kap mindkét fogalom tisztázása.

Az említett pamfletek elemzése révén arra kívánok rávilágítani, hogy az utrechti békerendszert (1713–1714), illetve a spanyol örökösödési háborút (1701–1714) megelőzően a hatalmi egyensúly elve milyen értelemben töltött be egyre fontosabb szerepet az angol bel- és külpolitikában, és milyen kapcsolatban állt a fogalom értelmezése a királyi előjog fogalmának

XXIII. Tavaszi Szél Konferencia

MI és a tudomány jövője

2020

Politikatörténet I.

Egyetemes eszme- és politikatörténet a kora újkortól a 20. századig

2020. október 16. 10.30-12.30

Szekciófelelős:

Lőrincz Virág, +36 30 837 0291

tartalmával. Előadásom tárgya doktori kutatásom részét képezi, melyben a hatalmi egyensúly elvének 17–18. századi kortárs angol recepcióját vizsgálom különböző médiumokon, illetve a hatalmi egyensúly politikai ikonográfiáján keresztül.

A cári Oroszország kelet-ázsiai politikájának megváltozása II. Miklós cár (1894-1917) uralkodása alatt

VÁRNAI Gergely

Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Interdiszciplináris Doktori Iskola

Történelem

varnaigergely@freemail.hu

A cári Oroszország külpolitikájának homlokterében a 19. század közepéig az európai nagyhatalmi politika állt, azonban emellett megkezdődött a szibériai területeknek a birodalomhoz való csatolása, amely eredményeképpen Oroszország már a 17. század végére kijutott a Csendes-óceánhoz. Az orosz állam érdeklődése az 1853-1856-os krími háború után nőtt meg a távol-keleti területek iránt, amikor az európai konfliktusban az európai nagyhatalmak egyértelműen kinyilvánították, hogy nem járulnak hozzá az Oroszország befolyásának további kiterjesztéséhez Kelet-Európában.

Az orosz uralkodók ezt követően, óvatos és fokozatos politikát folytatva erősítették igyekeztek megerősíteni kelet-ázsiai pozícióikat. Ez a konfliktuskerülő külpolitika II. Miklós trónra kerülésével véget ért. Uralkodása kezdeti időszakában a cári birodalom távol-keleti politikáját a többi nagyhatalommal való együttműködés jellemezte, amelyek eredményeképpen beteljesült egy régi orosz célkitűzés, Oroszország melegvízi kikötőhöz jutott, továbbá az orosz csapatok részt vettek a pekingi európai nagykövetségek felszabadításában az 1900-as boxer-lázadás során. A 20. század elején azonban fokozatosan olyan személycserékre került sor az orosz állam felső vezetésében, amely eredményeképpen a cári birodalom egyre kevésbé vett figyelembe a többi nagyhatalom külpolitikai és geostratégiai érdekeit, különösen a Japán Császárságét.

Előadásom be kívánom mutatni, hogy melyek voltak azok az ifjú cár személyének és az orosz államapparátusnak azon jellemzőit, amelyek együttesen elvezettek az 1904-1905-ös orosz-japán háború kitöréséhez és az eddig megszerzett kelet-ázsiai orosz befolyás összeomlásához.

Politikatörténet I.

Egyetemes eszme- és politikatörténet a kora újkortól a 20. századig

2020. október 16. 10.30-12.30

Szekciófelelős:

Lőrincz Virág, +36 30 837 0291

Konstantinápoly az orosz politikai gondolkodásban

KOSZTUR András

Debreceni Egyetem/XXI. Század Intézet

Történelem

andras.kosztur@gmail.com

Konstantinápoly – Cárgrád, azaz Császárváros – mindig is különleges helyet foglalt el az orosz politikai gondolkodásban. A harmadik Róma elmélet révén a növekvő moszkvai állam birodalmi ambícióinak forrásául szolgált a 15-16. században, később, a nyugati eszmék terjedése következtében az orosz különutasság egyik hivatkozási pontjává, mások számára pedig az orosz „elmaradottság” egyik okává vált. Ugyanakkor nem lehetett figyelmen kívül hagyni az akkor már Isztambullá váló Konstantinápoly geopolitikai helyzetét sem – az oszmán főváros által ellenőrzött tengerszorosok uralma ugyanúgy, vagy talán még jobban foglalkoztatta az orosz politikumot, mint az egyetemes keresztény birodalom hajdani fővárosa. A 19. században egy sor jelentős gondolkodó foglalkozott különböző megközelítésekből Konstantinápolyval, illetve tágabban Bizánccal: Konsztantyin Leontyev és Fjodor Tyutsev számára mintaként szolgált a bizánci egyetemes birodalom, Nyikolaj Danyilevszkij pedig a jövő pánszláv államának fővárosaként képzelte el Cárgrádot. A 20. században a bolsevik rendszer kapcsán merült fel a „bizantinizmus” kérdése, és ismét előtérbe került az orosz történelem sajátosságának problémája. Napjainkban pedig ismét a birodalmi konzervatívok elevenítették fel a motívumot, televíziós csatornát alapítva Cárgrád néven. Előadásomban Konstantinápoly és a Bizánci Birodalom, mint politikai motívum orosz gondolkodásban játszott szerepét vizsgálom. A bizánci gondolkodás által az orosz eszmetörténetre gyakorolt hatások vizsgálata az előadás terjedelmére tekintettel csupán érintőlegesen kap helyet, akárcsak a moszkvai korszakot megelőző idők óorosz–bizánci kapcsolatai vagy a Konstantinápoly megszerzéséért is vívott orosz–török háborúk története.

Politikatörténet I.

Egyetemes eszme- és politikatörténet a kora újkortól a 20. századig

2020. október 16. 10.30-12.30

Szekciófelelős:

Lőrincz Virág, +36 30 837 0291

Az „emberiség parlamentje”, vagy a „világ koncertje”? Az ENSZ megítélése az eszmetörténeti hagyományok tükrében.

CSERHALMI Péter Róbert

ELTE-BTK Történelemtudományi Doktori Iskola

Új- és jelenkori egyetemes történelem

peter.r.cserhalmi@gmail.com

Az Egyesült Nemzetek Szövetsége már a kezdetektől fogva ellentmondásos szervezet volt. Ennek az egyik legfőbb oka az, hogy az intézmény számos olyan – főleg az európai kultúrkörből származó – politikai tradíciót foglalt magába, amelyek az eredeti formájukban is ellent mondtak egymásnak.

Ezek közül is kiemelkedik a parlamentáris demokráciák hagyománya és a nagyhatalmi koncertek gyakorlata és – ezzel összefüggésben – a nemzetközi kapcsolatok felfogásának két hagyománya, amelyeket a nemzetközi kapcsolatok tudománya ma a liberális internacionalista és a realista ernyőfogalmak alá foglal össze. E hagyományok az ENSZ két legfontosabb intézményében, a Közgyűlésben, illetve a Biztonsági Tanácsban kristályosodnak ki. A Közgyűlés, amelyben minden egyes tagország képviselve van és azonos értékű szavazati joggal bír, egyértelműen a népképviselői demokráciákra emlékeztet, míg az ennél sokkal zártabb körű Biztonsági Tanács, melynek állandó tagjai vétójoggal is bírnak, a 19. század első felének európai koncertjére emlékeztet. A Szent Szövetség alapítóihoz hasonlóan az ENSZ alapító atyái is egy győztes háború után, a létrejött status quo megőrzése végett hozták létre szervezetüket, habár köztük olyan demokratikus politikusok is voltak, mint Franklin Delano Roosevelt. Az eltérő - elsősorban a nemzetközi jogra és gazdasági összefonódásokra, illetve a katonai-stratégiai érdekek menedzselésére – kiélezett és így eltérő jövőképekkel rendelkező tradíciók eklektikus összefonódása nemcsak lényegében példa nélküli az eddigi emberi történelemben (közvetlen jogelődjét, a Népszövetséget leszámítva legközelebbi előképei a hellenisztikus kor polis-ligái, az Achai- és Aetol-ligák, melyeket Polybios nyomán az ENSZ-alapítók is ismertek), de a nemzetközi kapcsolatok lényegével kapcsolatos, máig jelenlévő kérdéseket érintenek.

Habár ENSZ Alapokmánya megteremtette a jogi alapokat egy új nagyhatalmi koncert működéséhez, bőven tartalmaz demokratikus elemeket is. Az a kérdés, hogy vajon az ENSZ egy nagyhatalmi koncert -e, vagy egy parlamentáris demokrácia, mind a mai napig nem tisztázott a téma szakértői között. Közülük is kiemelkedik Paul Kennedy és David L. Bosco narratívája, akik közül az előbbi az ENSZ-t az „emberiség parlamentjeként” aposztrofálja, míg az utóbbi szerint a szervezet egy nagyhatalmi koncert. Az igazság azonban minden bizonnyal a két álláspont között van, ugyanis az ENSZ alapító okirata és joggyakorlata egyaránt tartalmaz demokratikus és arisztokratikus elemeket.

Politikatörténet I.

Egyetemes eszme- és politikatörténet a kora újkortól a 20. századig

2020. október 16. 10.30-12.30

Szekciófelelős:

Lőrincz Virág, +36 30 837 0291

Az Öthatalmi szerződés a valóságban

SZABÓ Levente Gábor

Szegedi Tudományegyetem

Had- és rendészettudományi szekció

levriker@gmail.com

Az első világháborút lezáró Versailles-i és Trianoni békeszerződésekről már mindenki hallott, érthetően hisz Európában ezeknek volt a legnagyobb jelentősége. Az amerikaiak azonban miután elálltak az európai ügyektől, egy saját konferenciával próbálták meg rendezni a levegőben lógva hagyott ügyeiket. A konferencia a washingtoni haditengerészeti konferencia névre hallgatott, ahol rendezni kívánták a csendes-óceáni és kínai helyzetet. A születendő Négyhatalmi és Kilenchatalmi megállapodások mellett azonban egy Öthatalmi szerződés is született mely a kialakuló haditengerészeti fegyverkezési verseny megállítása céljából jött létre.

Az Öthatalmi szerződés moratóriumot hirdetett csatahajók gyártása terén, továbbá limitálta a fegyverzetüket, vízkiszorításukat illetve megszabta az egyes aláíró országok csatahajó flottájának összömeget. Amit nem szabott meg a szerződés az a csatahajók aránya.

Előadásomban azt kívánom bemutatni, hogy a források, szakirodalmak és enciklopédiák hasonlóképp teljesen rosszul tüntetik fel a szerződés lényegét és a mai napig lényegében egy könnyen összefoglalható ámde helytelen aránypárral jellemzik azt „5:3” Ez az aránypár az, amely rendszeresen előkerül, ha a szerződésről szó esik. Ez arra enged következtetni, hogy ameddig az Egyesült Államok vagy az Egyesült Királyság 5 csatahajóval rendelkezhetek addig Japán mindössze 3 csatahajót építhetett. Leszámítva, hogy új hajókat csak igen különös esetben lehetett csak építeni, az arány csak a teljes vízkiszorítás terén volt látható, darabszámban egy esetben sem.

Japán számára 315,000 tonna volt a maximális vízkiszorítás csatahajók terén, az Egyesült Államoknak pedig 525,000 tonna. Ezekből az adatokból láthatjuk, hogy az 5:3 arány igen nyilvánvaló. Ha a darabszámot szeretnénk megvizsgálni, láthatjuk, hogy mivel Japán nagyobb és erősebb hajókat épített így mindössze 10 csatahajó üzemeltetésére volt elég, addig az amerikaiaknak 18 csatahajó kijött, mivel könnyebbek voltak kevesebb fegyverzettel. Láthatjuk tehát, hogy ha darabszámot nézünk az arány 18:10 lesz tehát gyakorlatilag kétszer annyi.

Ilyen és hasonló problémákat szeretnék bemutatni előadásom során. Kitérek a repülőgép hordozók problémájára, a cirkálók kétes helyzetére, valamint a tengeralattjárók limitálására.

Politikatörténet I.

Egyetemes eszme- és politikatörténet a kora újkortól a 20. századig

2020. október 16. 10.30-12.30

Szekciófelelős:

Lőrincz Virág, +36 30 837 0291

A csendőremigráció nyelve: a Bajtársi Levél elemzése kvantitatív megközelítéssel

SÁRHEGYI Tamás

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Történelemtudományi Doktori Iskola

Történelemtudomány

sarhegyi.tamas@gmail.com

Előadásom témáját a készülő disszertációm egy fejezetének körvonalai adják. A kanadai magyar emigráción belül kutatásom egyik fókuszja a veterán emigráció, azon belül is a volt csendőrök közössége, akik 1945 után több ezren hagyták el hazájukat és kerestek új otthonot szerte a világon. 1947-ben Graz-ban alakult meg a Magyar Csendőri Bajtársi Asztaltársaság, majd 1949-ben változtatták meg nevüket Magyar Királyi Csendőri Bajtársi Közösségre (MKCSBK). Célja a volt magyar csendőrség összetartása, egymás támogatása és az információáramlás biztosítása. Ennek érdekében hozták létre 1948-ban a *Bajtársi Levél* című kiadványt. A 2000-es évek közepéig kiadott és változó terjedelemben, formában, műfajban és minőségben megjelenő *Bajtársi Levél* elemzésének számos iránya és lehetősége adott.

Bemutatásra kerülő előadás témája a kiadvány első tíz évéről (1945–1957) készült elemzés, amely kitér a *Bajtársi Levél* strukturális tulajdonságaira, gyakori tartalmi elemeire, olyan nyelvi jelenségeire, amely kapcsolatba hozható a közösség identitáskonstrukcióival. Felvázolom azt a jelenséget, amely során az egykori fegyveres szervezet tagjai és hozzátartozói a szétszórt mikroközösségek viszonylag egységes csoportjává váltak, és egy virtuális emlékező közösségként jelentek meg a *Bajtársi Levelen* keresztül.

A történeti sajtókutatás módszertanában általános kvalitatív tartalomelemzésen kívül, a digitálisan kereshető formátum lehetővé teszi a kvantitatív elemzést. A különböző korpusznyelvészeti, szövegbányászati módszerek és eszközök alkalmazásával olyan adatok nyerhetők ki a vizsgált szövegtörzsből, amelyek reflektált elemzése a nyelvi szintből kiindulva vezetnek el egy közösség mélyebb megismeréséig. Az alkalmazott módszertan rövid ámde szükséges bemutatás után, ismertetem a lefuttatott szógyakoriság, kontextus vizsgálat és érzelemdetektálás eredményeit, amelyet a vizsgált emigrációs közösség történeti keretein belül értelmezek.

Politikatörténet I.

Egyetemes eszme- és politikatörténet a kora újkortól a 20. századig

2020. október 16. 10.30-12.30

Szekciófelelős:

Lőrincz Virág, +36 30 837 0291

Aszimmetrikus geoökonómiai küzdelmek az Egyesült Államok és a Szovjetunió között **GLOFÁK Péter**

Képzőintézmény/munkahely: Pécsi Tudományegyetem, Földtudományok Doktori Iskola,

Tudományterület: Történelem- és politikatudomány

glofak@t-online.hu

A II. világháborút követő időszakban a nagyhatalmak rendelkezésére álló – mérhetetlen pusztításra képes – nukleáris fegyverarzenál miatt a közvetlen katonai konfrontáció minden formája kikerült a nagyhatalmak közötti geopolitikai küzdelmek eszköztárából. Helyette a geopolitikai küzdelmek olyan alternatív formái kerültek előtérbe, mint például a pszichológiai hadviselés, a hírszerzési és diplomáciai küzdelmek, az elrettentés vagy a gazdasági hadviselés. A gazdasági hadviselés különböző formái a hidegháború teljes időszakát jellemezték, de igazán tudatos és erőteljes alkalmazására az 1980-as években, Ronald Reagan elnöksége idején került sor.

Az elmúlt évtizedben az amerikai kormányzat számos olyan CIA dokumentum titkosítását feloldotta, amelyek a két szuperhatalom közötti gazdasági hadviseléssel foglalkoznak, így jelentős részben kutathatóvá váltak amerikai részről gazdasági hadviselés eszközeinek bevetését előkészítő és értékelő dokumentumok, illetve az ezek alkalmazását kísérő viták.

A CIA dokumentumok révén értékelhetővé váltak az olyan – részben vagy egészben – geopolitikai célú gazdasági lépések mint a Marshall-terv, a COCOM rendszer, a gabonaembargó, az olajárak befolyásolása, a szocialista országok államadóssága feletti kontroll megszerzése vagy fegyverkezési verseny kikényszerítése. Szintén értékelhetőek a gazdasági hadviseléshez sorolható szovjet lépések is, mint például a berlini blokád.

A kutatható vált amerikai kormányzati dokumentumok segítségével számszerű becslést is lehet adni az egyes geoökonómiai eszközök hatására és elemezni lehet, hogy egyes eszközök miért váltak sikeres geopolitikai eszközzé (pl.: COCOM-lista), míg mások gyakorlatilag kudarcot vallottak (gabonaembargó vagy berlini blokád).

A nagyhatalmak közötti geopolitikai küzdelmek elsősorban ma sem fegyveres erővel kerülnek megoldásra, így a hidegháborús gazdasági „fegyverek” hatásmechanizmusának feltérképezése és a hatás nagyságának becslése segítséget nyújthat a modern kor geoökonómiai stratégiáinak kialakítása során is; hozzájárulhat ahhoz, hogy a jelenkor gazdasági hadviseléssel kapcsolatos eszközeinek hatékonyságát előzetesen becsülni lehessen és beazonosításra kerüljenek azok a kritikus paraméterek, melyek a gazdasági támadás sikere szempontjából döntőnek bizonyulhatnak.

Politikatörténet I.

Egyetemes eszme- és politikatörténet a kora újkortól a 20. századig

2020. október 16. 10.30-12.30

Szekciófelelős:

Lőrincz Virág, +36 30 837 0291